

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

590. Unde hæc concordata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

2. De cetero rectè ex his inferitur, provisiones à tali Episcopo factas vi alternativæ post eum abusum statim ante omnem Papæ acceptationem & scientiam de contraventione, & hinc secutâ amissionem, esse nullas, perinde, ac si Episcopus nunquam acceptasset alternativam. Neque verum, quod tradunt Felin. in C. de quarto. de præscrip. num. 33. Navar. in Man. c. 23. n. 104. Gonz. gl. 56. num. 124. aliique apud Garc. num. 745. provisiones interim vigore alternativæ factas, esse in pendentia, ita ut Papâ acceptante postea amissionem, censeantur nullâ à principio; collatio siquidem est actus legitimus, qui non debet esse in pendentia, nec vagari in incerto, juxta c. 2. de elect. junctâ gl. Gar. cit. num. 745.

Questio 588. Qualiter subveniat tali Episcopo, qui amisit alternativam per abusum, si eam iterum habere velit. Item provisio ab illo?

Respondeo ad primum, debere illum accedere ad Papam narrando, qualiter, cum haberet alternativam acceptatam, eam amisit per contraventionem, & petendo eam iterum sibi concedi de & ex gratiâ speciali. Garc. cit. p. 5. c. 1. n. 751. Corrad. l. 3. c. 6. n. 4.

2. Respondeo ad secundum, taliter provisio dandam novam provisionem, si ita Papæ placuerit, cum annullatione possessionis captæ, attento decreto irritante hujus regulæ, quod inficit titulû & possessionem, adeò, ut sic nulliter possidentes nequeant uti aliquo ex remediis possessoriis, nec in sumariissimo manurentionis, in quo solent exceptiones admitti. Corrad. in pr. benef. loc. cit.

Questio 589. Num præter reservationes contentas in corpore juris & regulis his Cancellentur reservationes quorundam aliorum beneficiorum?

Respondeo: præter illas nullas esse alias generales, seu per legem fancitas, nisi quæ apponuntur in pœnam alicujus delicti. Castrop. loc. cit. p. 24. num. 1. Sic primò ob crimen hæresis vacat ipso jure beneficium, & Papæ reservatur ex constit. Pii V. cum ex Apostolatus. datâ 6. Calen. Feb. 1566. Secundò ob crimen Simoniam vacat & reservatur ex Constit. Pauli III. Sanctissimus, quod fortius procedit in Simonia confidentiali, ob quam non solum beneficium sic obtentum, sed etiam omnia illa, quæ confidentialius obtinebat tempore commissi delicti, reservantur; juxta Constit. Paul. IV. Romanus. Pii V. Intolerabilis. Tertio beneficia parochialia, in quorum collatione servata non fuit forma præscripta à Trid. reservantur ex Constit. Pii V. Quarto reservantur beneficia ob non factam publicationem resignationum juxta formam præscriptam in Constit. Gregor. XIII. Humano, &c. Quintò beneficia offendentis litigantes in Curia Rom. & eorum Judices, Advocatos, Notarios, testes, Procuratores, ex Constit. Alexan. VI. In eminentia. Sextò beneficia collata personis inhabilibus ex aliquo privilegio à Papa concessio, vel ex instituto à Sede Apostolica confirmato, v. g. si esset statutum excludens à beneficiis descendentes ex sanguine infecto, vel ex condemnato hæresis, & tali conferretur beneficium, nulla esset provisio, & beneficium maneret Papæ reservatum, ut haberetur in Constit. Gre-

gor. XIII. in Ecclesia. datâ Idibus Novemb. 1580. Septimò beneficia eorum, qui seiplos pro aliis examinandos supponunt, vel pro consequendis beneficiis annuas pensiones offerunt, aut beneficia impetrant pro aliis, ut ab eis aliquid consequantur: vel quando pro se ipsis impetrant beneficia, cum intentione illa resignandi, ut haberetur in Constit. Paul. IV. Inter cetera. datâ. 27. Novemb. 1557. Octavò beneficia ob non delationem habitus clericalis, juxta Extrav. Sixti V. quæ est 92. in Bullario. Denique beneficia quæ Cardinales vi suorum indulgentiarum contulerunt, si ipsi beneficiati citramontani intra 4. menses, ultramontani intra 8. novas provisiones à Sede Apostolica non obtinuerint, literæque Apostolicas non expedierint; quia sic in indultis Cardinalium haberetur. Ita ferè Castrop. l. cit. ubi in reg. addit, horum beneficiorum vacationem, quia est in pœnam delicti commissi, locum non habere, quousque delictum declaratur; eò quòd censura, utpote medicinales pœnæ, absque ulla declaratione Judicis contrahantur, reliquæ pœnæ, etiam privativa, hanc declarationem prærequirant, quæ declaratio retrahitur à puncto commissi delicti, citat se ipsum in tr. de LL.

PARAGRAPHVS IX.

De Reservationibus factis per Concordata Germaniæ.

Questio 590. Unde hæc concordata?

Respondeo: ob dissidentes dico inter se schismate Germaniæ principes (dum eorum alii Concilio Basileensi, quod Eugenius IV. auctoritate sua dissolverat, & Antipapa Felici adharebant; alii cum Friderico III. Imperatore neutris partes sequentes, neque Eugenii, neque Felici, dici volebant neutrales) rebus in Germania, & inter cetera quoque quò ad beneficiorum provisiones turbatissimas: dum ut ait Bzovius ad annum 1444. Collatores ordinarii ea pro arbitrio suo providebant. Capta desuper quoque tractari concordia, missis ab Eugenio Francofurtum legatis Anno 1446. (cui conventioni quinam præter Imperatoris legatos interfuerint Germaniæ principes, tum Ecclesiastici, tum seculares vide apud Nicolart. in præm. ad Concord. Germ.) eaque inita, & compositionis hujus Concordata ab eodè Eugenio in Confistorio approbata, editâ desuper paulò ante obitum constitutione. Ac denique quò ad beneficiorum provisiones à Nicol. V. ejus successore plenè certòque modo confirmata anno 1448. per Bullam, quæ incipit: *Ad sacram Petri Sedem.* & ponitur in Bullario prima inter constitutiones ejusdem Papæ Nicolart. loc. cit. Pirh. de præb. num. 357. Eugels tit. eod. num. 4. Eorundem deinceps Concordatorum observantia variorum, tum Pontificum constitutionibus, tum Imperatorum diplomatibus reborata, puta, Pii II. de data 1458. 13. Calen. Febr. Sixti IV. de data 1479. Maximil. I. de data 1518. 11. Jul. quæ distinctè mandat, ea sedulo observari per districtum Leodiensem, ubi fortè dicta observantia non nihil violata, Caroli V. de anno 1554. 9. Febr. respectu districtus Cameracensis, cum severa inhibitione, ne aliter, quàm juxta hæc Concordata provisioni recipiantur, sed ut intrusi rejiciantur. Nicolart.

Iart. ad hac concordata rit. 3. dub. 1. Chok. ad Reg. 8. gl. 81. num. 2. Zipa. consult. Can. l. 3. consult. 5. ex Wamel. conf. 33.

Questio 591. Ad quas Ecclesias se extendant hac Concordata?

1. Respondeo primò, aliquas esse Ecclesias, quæ sub his concordatis continentur per viam comprehensionis, ut sunt Ecclesiæ nationis Germanicæ; alias verò esse Ecclesias, quæ sub eisdem concordatis continentur per viam extensionis seu communicationis. Lott. l. 2. q. 28. num. 62. taliter, ut Lott. *ibid.* num. 63. sub concordatis Germaniæ per viam extensionis continetur Ecclesia Viridunensis, ut firmavit Rota in Viridunensi Episcopo parisi. 11. Novemb. 1593. Item Ecclesia Metensis, ut Rota in Metensi Eleemosynaria. 17. Decemb. 1612. Item secundum aliquos Ecclesia Genuensis, de quo Gemina. conf. 56.

2. Respondeo secundò: Concordata hæc non extendere se ultra Imperii Germanici fines; quippe cum solo Imperatore & Principibus Germaniæ nomine solius nationis Germanicæ inita. Nicolart. loc. cit. §. 2. citans Wamel. consultor. can. to. 1. conf. 246. num. 16. & conf. 255. nu. 10. Zip. loc. cit. rit. de præb. consult. 3. 5. 6. pacta siquidem non nisi partes contrahentes ligant, nec ultra extenduntur, aut aliis profunt vel obliunt, juxta l. 2. c. res inter alios acta. Unde jam mirum non est, ea locum non habere in provinciis Belgii, utpote quæ de Imperio non sunt, neque unquam ab earum Principibus aut prælatis acceptata, si exceperis Ecclesiæ Nivellensem, quæ Principatus est Imperii, & fundationis imperatoris: Cameracensem, quæ feudum est Imperii ac Principatus, nationis Germanicæ membrum: & Trajectensem ad Mosam (quæ urbs est primitus, ut Nicolart. loc. cit. ex Zipa, à Philippo II. Imperatore beneficiario jure concessa Henrico Duci Brabantia, & demum firmiter à Carol. V. eidem Brabantia annexa, non tamen desierat quò ad spiritualia ac temporalia subesse Leodiensibus indivisa ibidem jura possidentibus, adeoque minime mirum eandem Ecclesiam Cathedralis suæ mores imitam Concordata Germaniæ recepisse) Nicolart. cit. §. 2. Zipa. juris pontif. l. 3. de institut. n. 11. & consult. Can. l. 3. consult. 3. à num. 21. ubi etiam per totum fusè probat, qualiter hæc concordata specialiter in Brabantia nunquam acceptata sint, aut specialiter obtinuerint, ac proinde etiam literæ illæ Maximiliani & Caroli V. Leodienses & Cameracenses collatores non obligarint quò ad beneficia in Brabantia sita, nec penas Banni, aliisque in iis contentas locum ibidem habere. Sed neque memoratas Ecclesias Nivellensem, Cameracensem, aliisque similia loca, dum olim subfuere Imperio, modò ex translatione fortè ad alterius dominium primæva amisisse privilegia (intellige Concordatorum) ait Nicolart. citans Chok. ad prætes primarias, in præem.

3. Respondet tertio Zipa. l. 3. juris pontif. loc. cit. Concordata hæc se non extendere ad omnes Ecclesias Germaniæ, eò quòd earum plures gaudentes fortè amplioribus, & sibi convenientioribus privilegiis Concordata illa nunquam acceptarint, ut Herbipolensis, Bambergensis, occasione cuius.

**

Questio 592. An igitur ad hoc, ut Concordata hæc obtineant, requiratur acceptatio, eaque sit libera, etiam hodieum adhuc?

1. Respondet ad primùm affirmativè Zipa. cit. consult. 3. ita ut, dum dicitur in initio horum Concordatorum, ea iniri nomine nationis Germanicæ, id eatenus solum obtineat, ut includantur, qui declarant, se ea acceptare. Idem sentit Chok ad reg. 8. gl. 11. num. 15. dicens: necesse est, ut illa expressè sint acceptata (intellige à particularibus Ecclesiis, ut Zip.) ut patet ex verbis illis reg. 8. Cancell. & per eos, qui illa acceptare & observare debuerint, acceptatis: citat pro hoc Nav. conf. 1. de constitut. num. 23. Quemadmodum enim alteri facta stipulatio non procedit, nisi dum per personam publicam facta (uti facta in præsentì concordatio per Imperatorem & Principes quosdam nomine nationis Germanicæ) acceptetur ab eo, in cujus favorem facta, Zipa. cit. consult. 3. n. 4.

2. Respondet quoque ad secundùm Zipa. loc. cit. nu. 5. & 6. quòd tamen igitur dicta acceptatio necessaria sit ad hoc, ut tollator gaudeat & includatur his concordatis, liberum tamen fuerit, & sit Ecclesiis, earumque Prælatibus & Collatoribus hæc Concordata acceptare vel non, & ita iis includi vel non includi, pateat: que hoc ipsum ex eò, quòd ad finem horum Concordatorum detur facultas ea acceptandi iis, qui uti & gaudere eisdem voluerint, quòd factè foret frustraneum, si ex prima partium (quæ partes fuerunt hinc inde Legatus Apostolicus ad hoc sufficiente auctoritate suffultus à Papa, & Imperator cum nonnullis principibus Germaniæ) approbatione, conclusionem, acceptationem, cetera dein particulares Ecclesiæ & Collatores obligati & coacti fuissent ea acceptare, aut acceptasse citra propriam libertatem censerentur. Sed neque Imperatorem, Germanos seu subditos Imperio obtrinxisse ad acceptanda hæc concordata, neque expressè, neque tacitè acceptando illa, sed arbitrium acceptandi, illa reliquisse, ait *ibid.* n. 7. Zipa. etsi specialiter postmodum Episcopi Leodienses, & Cameracenses, aliique in eorum Diocesisibus Collatores ea non factis observantes iussi sint, ut dictum, à Maximiliano & Carolo V. ea deinceps sedulo observare, de quo vide Zip. loc. cit. num. 33. in fine. Ac proinde argumentum, quòd Rex contrahendo pacta publica & fœdera pro regno aut natione subditos suos obliget, locum hic non habere: Quin & dum principes quidam, etiam Ecclesiastici unà cum Imperatore hæc Concordata acceptarint, non quæ Ecclesiastici, sed ut principes id fecisse, eum, si contraxissent ut Ecclesiastici, nominati fuissent Archiepiscopi, Episcopi &c. ait Zip. *ibid.* num. 2. Horum verò contrarium esse in concordatis Gallia, utpote in quibus solus Rex absque interventu ullorum Magnatum contraxit & concordavit cum Papa, & in quorum Concordatorum sine nequaquam concedatur facultas ea acceptandi & iis gaudendi, sed potius in iis à Papâ & Rege mandetur omnibus istius Regni subditis illa observare, & sic totum Regnum Gallia ab acceptatione Regis & publicatione ligarunt citra ullius alterius arbitrium & acceptationem; constituto enim per Leonem X. ipso Rege, nempe Francisco in protectorem, defensorem, & conservatorem literarum & Concordatorum horum adversus omnes contrarium illis attentantes, tradit Zip. cit. consult. 3. num. 3. & 6. Qui etiam *ibid.* nu. 31. hanc ulteriorem quò ad hoc pun-